

νωτάτους. Ἡ στίλβουσα ἐκ παχυμύρου κόμη του και τὰ ψευδῆ δακτυλίδια, τὰ λάμποντα εἰς ἕκαστον τῶν δακτύλων του, ἐμαρτύρουν ὅτι ... αἱ πολλαὶ του συμφοραὶ δὲν κατενίκων τὴν ἀγερωχίαν του και δὲν εἶχον δυνατὴν νὰ ἐξαλείψωσιν ἀπ' αὐτοῦ τὸν ἐμφυτον πρὸς τὸν καλλωπισμὸν ἔρωτα. Ἐφερε ρεδιγκόταν ἄλλοτε μελανὴν και νῦν ὑποπράσινον, τετραμμένην μέχρι τρίβωνος, τὰ δὲ τετραμμένα αὐτοῦ ὑποδήματα ἀτελῶς μόνον ἐσκέπαζον πλέον τοὺς πόδας του. Ὀλίγον ὅμως προσέχων εἰς τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῆς ἐνδυμασίας του, προσέβη μὲ ἥθος πλήρες κομψότητος και ἐχαίρειταις πρῶτον τὸν ἱατρὸν Ἀρδὸν και ἀκολούθως τὸν ὑπολοχαγὸν Γκυγιῶν.

Ἐπεται συνέχεια

X.

ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΑΓΓΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

Ὁ διάσημος Ἑλλοῦ καθηγητῆς Ἰζέβ ἀπήγγειλε πρὸ μικροῦ κατὰ τὴν ἐτησίαν συνέλευσιν τῆς ἐν Λονδίῳ «Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας» πρῶτον λόγον «περὶ τῆς προκοπῆς τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων» περὶ οὗ παραλαμβάνομεν ἐκ τῆς Νέας Ἡμέρας τὰ ἐξῆς :

Ὁ Ἰζέβ ἤρξατο ἀπὸ τῆς ἀρχαιολογίας, συγκεκριαίως τὰς πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος (Ἀττικῆ, Εὐβοίᾳ, Μεγαλοπόλει) γενομένας ἀνασκαφὰς και τὰς ἐν τῇ ἀνατολικῇ Λυκίᾳ, Πισιδίᾳ, Ἰσαυρίᾳ, Πικρυλίᾳ και Αἰγύπτῳ ζητήσεις, και ἐρεῖνας Ἑλλοῦν και Γερμανῶν καθηγητῶν και περιηγητῶν. Δὲν προήχθη μόνον ἡ γνώσις τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης, ἀλλὰ και τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα ἔτυχον νέων θησαυρῶν, τῆς «Ἀθηναίων Πολιτείας» τοῦ Ἀριστοτέλους, και τῶν προσεχῶς ἐκδιδομένων ἐπτὰ ποιημάτων τοῦ ἱαμβογράφου Ἡρώδου, λόγου τινὸς κατὰ πάσαν πιθανότητα τοῦ Ἰππερίδου και ἄλλων τινῶν πονηματίων. «Ὅταν ἀναλογισθῶμεν (παρατηρεῖ ὁ Ἰζέβ) ὅτι τεμάχια τοῦ «Φαίδωνος» τοῦ Πλάτωνος και τοῦ Εὐριπίδου θὰ προστεθῶσιν εἰς τὰ ἀρτίως εὑρεθέντα κείμενα, τοσούτῳ μᾶλλον δικαιούμεθα νὰ προσδοκῶμεν νέας ἀνακαλύψεις ἐκ τῶν αἰγυπτιακῶν παπύρων. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ταῦτα τὰ μόνον φιλολογικὰ εὑρήματα, τὰ ἐξεναχθέντα εἰς φῶς κατὰ τὸ τελευταῖον δωδεκάμηνον.

Ὁ ἡμέτερος κ. Λόριγι ἐξέδωκε τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον νέου τινὸς τμήματος τοῦ Διατάγματος τοῦ Διοκλητιανοῦ, ἀνευρεθέντος ἐν Μεγαλοπόλει. Ἐτέρα οὐχ' ἦττον σπουδαία ἀνακάλυψις δὲν ἐγένετο εἰσέτι ὡς εἶδε γνωστῆ. Κατὰ τινὰ εἰς Ἀθήνας ἐπίσκεψιν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ (ἴσως τῷ 123 — 126 ἀπὸ Χριστοῦ) Ἀθηναῖός τις φιλόσοφος ὀνόματι Ἀριστείδης ἐποιήσατο εὐγλωττόν τινα Ἀπολογίαὶν τοῦ Χρι-

στιανισμοῦ. Τοῦτο ἀναφέρουσιν ὁ Εὐσέβιος και ὁ Ἰερώνυμος, ἀλλὰ τὸ κείμενον αὐτῆς τῆς Ἀπολογίας δὲν ἐσώζετο. Κατὰ τὸ 1889 ὁ Ῥένδελ Χαρρις, νῦν καθηγητῆς τῶν σημιτικῶν γλωσσῶν ἐν τῷ κολλεγίῳ Χάβερφορντ (ἐν Πενσυλβανίᾳ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν) εἶρε συριακὴν τινα μετάφρασιν τῆς Ἀπολογίας ἐν τῷ κατὰ τὸ ὄρος Σινᾶ μοναστηρίῳ τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης. Ἀντιγράφας τὸ κείμενον, παρεσκευάζετο νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ μετ' ἀγγλικῆς μεταφράσεως και σημειώσεων, ἐπέστειλε δὲ και τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια τῆς μεταφράσεως πρὸς τὸν ἡμέτερον καθηγητὴν Ἀρμιτεζ Ῥόβινσον. Μετ' ὀλίγον συνέβη νὰ διεξέλθῃ ὁ Ῥόβινσον τὴν λατινικὴν μετάφρασιν τοῦ ἄλλοτε πολυθρῦλτου μυθιστορήματος : «Βίος Βαυλαῦν και Ἰωάσαφ».

Ὁ Ἰωάσαφ, υἱὸς Ἀσιανοῦ και χριστιανομάχου βασιλέως, ἀσπάζεται τὸ Χριστιανικὸν θρήσκευμα τῇ παρομῆσει τοῦ μοναχοῦ Βαυλαῦν. ὁ πατήρ και βασιλεὺς πειράται διὰ παντοίων μηχανορραφίῶν νὰ ἐπαναγάγῃ τὸν χριστιανισθέντα υἱὸν εἰς τὸ πρόσθεν θοήσκευμα. Πανοῦργός τις πρεσβύτης ὀνόματι Ναχώρ τῇ συνεννοήσει τοῦ βασιλέως πρόκειται νὰ ὑποκριθῇ τὸ πρόσωπον τοῦ μοναχοῦ Βαυλαῦν, νὰ ἀπολογηθῇ δι' ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ Χριστιανισμῷ και νὰ ἀναίρεθῇ δημοσίᾳ ὑπὸ ἔθνικων σοφιστῶν. Ἄλλ' ὅτε ἤγγικεν ἡ ὥρα τῆς δοκιμασίας, ὁ Ναχώρ πληροῦται ὡς ἐκ θαύματος χριστιανικῆς ἐμφορήσεως, ἀπολογεῖται ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ και δι' ἑφῆρ εἰς θεογνωσίαν και αὐτοὺς τοὺς ἔθνικοὺς σοφιστάς. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο ἐγράφη κατ' ἀρχὰς Ἑλληνιστῆ, ἴσως κατὰ τὴν πέμπτην ἢ ἕκτην ἀπὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδα. Τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον ἐτυπώθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Γάλλου Βοῦισσονᾶν ἐν τῷ τετάρτῳ τόμῳ τῶν «Ἑλληνικῶν Ἀνεκδότων» (1832). Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον. Ὁ κ. Ῥόβινσον ἀναγινώσκων τὴν λατινικὴν μετάφρασιν τοῦ μυθιστορήματος ἐμνήσθη αἴφνης τῆς Ἀπολογίας τοῦ Ἀριστείδου, ἧς πρὸ ὀλίγου εἶτι διεξῆλθε τὴν ἐκ τοῦ συριακοῦ εἰς τὸ ἀγγλικὸν ἰδίωμα μετάφρασιν. Ἐξετάσας μετὰ προσοχῆς τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον τοῦ «βίου τοῦ Βαυλαῦν και τοῦ Ἰωάσαφ», ἀντιβαλὼν δὲ πρὸς τοῦτο τὴν συριακὴν μετάφρασιν τοῦ Ἀριστείδου, συνεπέρανεν ὅτι ἡ ὁμιλία, ἣν ὁ συγγραφεὺς τοῦ βίου τοῦ Βαυλαῦν και Ἰωάσαφ ἀποδίδει τῷ Ναχώρ πρέπει νὰ ἦναι κατ' οὐσίαν αὐτὸ τὸ πρωτότυπον Ἑλληνικὸν κείμενον τῆς ἀπὸ πολλοῦ ἀπολομένης Ἀπολογίας. Βλέπομεν παραχρῆμα πῶς ὁ συγγραφεὺς τῆς μυθιστορίας συνέλαβεν ἐν τῷ νῶ τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Ἀσιατικοῦ βασιλέως, και τινὶ τρόπῳ προσήρμοσε τὸ θέμα του εἰς τὸ θέμα τῆς Ἀπολογίας, ἧτις ἀπετείνετο πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀδριανόν. Σημειωτέον πρὸς τοῦτοις ὅτι ἡ προμνημονευθεῖσα Ἀπολογία, ἧτις

δὲν δύνανται νὰ ἦναι μεταγενεστέρα τοῦ 133 ἀπὸ Χριστοῦ ἔτος, περιέχει εὐκρινῆ νύξιν περὶ γραπτοῦ τινος Εὐαγγελίου. Εἰκότως ἄρα ὁ καθηγητῆς Ἄδολφος Χάρνακ ἐκάλεσε *Lampiran* τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην».

Ὁ Τζέβ μνημονεῖ ἐπειτα εὐφρόμως καὶ ἄλλα τρία πονήματα φέροντα δόξαν εἰς τοὺς συγγραφεῖς. «Ὁ κ. Φρήμαν ἐδωροφόρησεν ἡμῖν τοὺς δύο πρώτους τόμους τῆς ἱστορίας τῆς Σικελίας, διήκοντας μέχρι τῆς ἀρχῆς τῆς ἀθηναϊκῆς ἐπεμβάσεως (433 π. Χ.). Ἐλπίζει δὲ ὁ συγγραφεὺς νὰ συνεχίσῃ τὴν ἱστορικὴν αὐτοῦ ἐπιχείρησιν μέχρι τῆς τελευταίας τοῦ μεγάλου Σικελοῦ αυτοκράτορος Φρειδερίκου τοῦ δευτέρου (1250 μ. Χ.). Οὐδεὶς προγενέστερος ἱστορικὸς ἐπειράθη πώποτε νὰ συγγράψῃ τὴν ἱστορίαν τῆς κεντρικῆς νήσου τῆς Εὐρώπης, τῆς γενικῆς ταύτης συνέδοας τῶν ἐθνῶν· οὐδεὶς ἄλλος δὲ ὑπάρχει ἐπιτηδειότερος τοῦ Φρήμαν νὰ ἀφηγηθῇ τοὺς ἀγῶνας τῶν Φοινίκων καὶ τῶν Ἑλλήνων, τῶν Σαρακηνῶν καὶ τῶν Νορμανδῶν».

Πλὴν τῆς ὑπὸ τοῦ Φρήμαν «Ἱστορίας τῆς Σικελίας» ἐπήνεσεν ὁ Τζέβ τὴν ἐσχάτως γενομένην τρίτην ἔκδοσιν τοῦ ὑπὸ Σμιθ Λεξικοῦ τῶν ἐλληνικῶν καὶ ῥωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τὰς

ἄρτι ἐκτυπωθείσας ἐπιστολάς τοῦ περιωνύμου Ὀλλανδοῦ φιλολόγου Κοβήτου. Ἐν τέλει δὲ προσέθηκε : «Τὸ ἔτος τοῦτο εἶναι ἀξιωμακτικόν οὐ μόνον δι' ὅσα ἐτελέσθησαν ἀλλὰ καὶ δι' ὅσα πρόκειται νὰ τελεσθῶσι· διότι ἐφέτος ἐκρίθη ἡ τύχη μεγάλης μελλούσης ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν πάντες οἱ ἀρχαιολόγοι ἀπέβλεψαν ἐκαστοτε μετὰ πλείστου διαφέροντος.

Οὐδεὶς χρησμός τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, ἐξαγγελθεὶς ἐν ἡμέραις καθ' ἃς ἐξ αὐτοῦ ἐξήρτητο ἡ ἔκθεσις ἐθνικῆς τινος ἐπιβολῆς, θά ἀνεμένετο μετὰ τσαύτης ἀγωνίας, μεθ' ὅσης ὁ ἀρχαιολογικὸς κόσμος ἀνέμενε νὰ ἴδῃ εἰς ποῖον ἔθνος ἐμελλε νὰ προσενεχθῇ ἡ τιμὴ τῆς ἀνασκαφῆς τῶν Δελφῶν. Ἡμεῖς οἱ Ἄγγλοι θά ἡσθανόμεθα φυσικὴν ἠδονὴν ἂν τὸ ἔργον ἀνετίθετο εἰς τοὺς ἡμαίμονας ἡμῶν ἀδελφοὺς. Ἀλλὰ δὲν ἐγένετο οὕτως. Ἀναγνωρίζοντες ὁμῶς τὴν ἀξίαν τῶν ἐπιτυχῶς ἀνταγωνισαμένων Γάλλων, εὐχόμεθα αὐτοῖς ἀπὸ πάσης καρδίας νὰ ἐπιδείξωσι καὶ ἐν τῇ νῆα ταύτῃ ἐπιχειρήσει τὰς ἀξιοθαυμάστους ἐκείνας ἀρετάς, αἵτινες διαφαίνονται ἐν πάσαις ταῖς ἀρχαιολογικαῖς αὐτῶν ἐργασίαις καὶ αἵτινες τοσοῦτον εὐδοκίμως διετρανώθησαν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τὰς ἐν Δῆλῳ».

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΟΥ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Στοῦ πάππου ἐλνισμονήθη
Τὰ γόνατα γλυκὰ·
Τὸ πρῶτο παραμῦθι
Τ' ἄθωο παιδί γροικᾷ.

Τῆς ὄψις του τὰ κρίνα
Γιὰ ἰδέε ! πρώτη φορά
Φωτίζει δὴν ἀκτίνα
Ἡ ἀμίλητη χαρὰ

Ποῦ νοιόθουμε μεγάλοι,
Μικροί, παντοτεινά
Ἄπ' ὅσα μ' ἄστρον κάλλει
Ἡ φαντασία γεννᾷ.

Κι' ἀκούει γιὰ τὴ βουνίσια
Νεράϊδα ποῦ γλυκεῖα,
Καλόδοξη περίοσια
Καὶ τρισπονετικᾷ,

Γιὰ νὰ ἐλευθῆ γέρονε
Σ ὅποια διαβῆ μεριά
Καὶ τὴ γαλήνη φέρονε
Καὶ τὴν καλομοιριά !

Στοῦ πάππου ἐλνισμονήθη
Τὰ γόνατα γλυκὰ·
Τὸ πρῶτο παραμῦθι
Τ' ἄθωο παιδί γροικᾷ

Κ' ἐμπρὸς του πρωτοχένει
Τὸ γέλιο τῆς αὐγῆς
Ἡ θεῖα ἢ Καλωσύνη,
Βασίλισσα τῆς Γῆς.

Κι' ἀκούει καὶ γιὰ τὴ μαῦρη
Τὴ Λάμπα τῆς ἐρημῆς,
Ὅπου πλανᾷ ὅποιον θάβρη
Γιὰ νὰ τὸν φάη μὲ μιᾶς.

Στοῦ πάππου ἐλνισμονήθη
Τὰ γόνατα γλυκὰ·
Τὸ πρῶτο παραμῦθι
Τ' ἄθωο παιδί γροικᾷ,

Κι' ἀντίκου του ἡ Καρία
Πρῶτη φορά σκορπᾷ,
Τῆς γῆς κι' αὐτὴ κυρία,
Σκοτάδια ἀγροισπᾷ

Μὲ μάτι καρφωμένο
Ἄκούει προσεκτικᾷ
Γιὰ τὸν Ἀντρείωμένο
Ποῦ γίγαντες νικᾷ.

Ποῦ τὰ θηρία συντριβεῖ
Καὶ τὰ στοιχεῖα κρατεῖ,
Κι' ἀδικημένη σκύβει
Μπροστά του κ' ἡ Ἀρετή.